

Actieplan

Taskforce Voedselvertrouwen

Voedsel vertrouwen is verantwoordelijkheid nemen

13 juni 2013

Voedsel vertrouwen is verantwoordelijkheid nemen

Inleiding

De zorg over voedselveiligheid en voedselintegriteit neemt wereldwijd toe. We worden geconfronteerd met voedselschandalen in verschillende delen van de wereld. In de kamerbrief van 13 maart 2013 zijn de Staatssecretaris van Economische Zaken (EZ) en de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) uitgebreid ingegaan op de recente voedselincidenten in Nederland.

Hoewel ons voedsel veiliger is dan ooit, geven deze incidenten ook enkele zwakke punten van onze voedselketen aan in combinatie met een toezicht dat minder gericht is op het opsporen van fraude.

Voedselveiligheid en voedselintegriteit en de garantie hiervan is voor consumenten van groot belang. Consumenten moeten erop kunnen vertrouwen dat onze voedingsmiddelen veilig en betrouwbaar zijn. De recente zaken hebben laten zien dat voedselvertrouwen zeer snel onder druk kan komen te staan.

Voor het bedrijfsleven staan consumenten centraal en werken dergelijke incidenten direct door op hun reputatie en de (internationale) markt waarin zij opereren. De verantwoordelijkheid voor veilige en betrouwbare voeding ligt primair bij het bedrijfsleven, de overheid is verantwoordelijk voor het stellen van de (wettelijke) kaders en het publieke toezicht hierop. De ketenkwaliteitssystemen, zoals die worden gebruikt in het bedrijfsleven, zijn zinvol en effectief bij het invullen van de verantwoordelijkheid van het bedrijfsleven en het ondersteunen van de controles en toezicht door de overheid op voedselveiligheid en voedselintegriteit. Het bedrijfsleven wil met de overheid de verantwoordelijkheid nemen voor acties om het vertrouwen in voedselveilige producten te vergroten

Afgelopen maart hebben staatssecretaris Dijkema van EZ, minister Schippers van VWS en het bedrijfsleven in de zuivel- en vleesketens en diervoedersector afgesproken de gezamenlijke Taskforce 'Voedselvertrouwen' in het leven te roepen om maatregelen af te spreken die het vertrouwen van de consument in voedsel verder moeten vergroten. Het onderhavige actieplan is een uitwerking van deze Taskforce 'Voedselvertrouwen'.

De Taskforce heeft gewerkt met vijf actielijnen, bestaande uit breed samengestelde werkgroepen met vertegenwoordigers van bedrijfsleven en overheid.

Dit actieplan beperkt zich tot vlees- en zuivelketens, inclusief afnemers (zoals de retail) en toeleveranciers (zoals de diervoederindustrie). Ten algemene wordt opgemerkt dat er wel verschillen bestaan tussen de ketens in de mate waarin kwaliteitssystemen op het terrein van voedselveiligheid en voedselintegriteit zijn ontwikkeld. De verschillende systemen kunnen op onderdelen een voorbeeld zijn voor elkaar. Zowel binnen de zuivelketen als binnen de

vleesketen bestaan goed functionerende kwaliteitssystemen. Echter het is van belang om te constateren dat er verschillen bestaan in het functioneren van kwaliteitssystemen tussen individuele bedrijven. Dit betekent dat niet alle voorgestelde acties voor alle dierlijke voedselketens en alle bedrijven van toepassing zijn.

Als in deze notitie wordt gesproken over bedrijfsleven dan wordt daar onder verstaan alle private schakels in de voedselketen namelijk van retail tot primaire producent en de toeleveranciers zoals de diervoedersector..

Leeswijzer

Het bedrijfsleven zet zich in voor verdere aanscherping van de ketenkwaliteitssystemen met daarbij de benodigde borging. Zij wil zich samen met de overheid inzetten om bedrijven die de voedselveiligheid en voedselintegriteit (voedsel fraude) in gevaar brengen buiten de keten te houden.

De volgende actiepunten komen achtereenvolgens aan bod:

1. inhoud van kwaliteitssystemen en inkoopvoorwaarden
2. borging van controle en toezicht
3. informatie-uitwisseling
4. sanctionering
5. communicatie

Vanuit procesmatig oogpunt wordt gekeken naar:

6. voortgang Taskforce Voedselvertrouwen

1. Inhoud van kwaliteitssystemen

Kaders

Het bedrijfsleven is verantwoordelijk voor het verstrekken van de juiste informatie in de productieketen en uiteindelijk op het etiket. Traceerbaarheid van producten dient door alle individuele private ondernemers te zijn geborgd. Kwaliteitssystemen zien er op toe dat deze borging binnen bedrijven plaats vindt in overeenstemming met de daaraan te stellen eisen. De overheid houdt toezicht op het correct functioneren van deze systematiek, eventueel volgt het opleggen van sancties.

Binnen de huidige kwaliteitssystemen bestaan verschillende kaders voor de toetsing. De minimumeisen die overkoepelend gesteld worden aan de systemen betreffen Europese regelgeving. Hier valt de Algemene Levensmiddelen Verordening (EG nr. 178/2002) onder, inclusief alle gelieerde wetgeving en Richtlijn 96/23/EG waarin controle op bepaalde stoffen en residuen in levende dieren en in producten geregeld is. Dit moet ook binnen de kwaliteitssystemen nadrukkelijk een basis zijn voor deelname en/of certificatie.

Kwaliteitssystemen dienen geaccrediteerd te zijn conform onafhankelijke (internationale) standaarden. Hierbij zijn de kwaliteitssystemen minimaal gebaseerd op Europese en nationale wetgeving en bevatten in een aantal voedselketens bovenwettelijke zaken. De governance van

deze systemen is sterk wisselend, waarbij de meeste grote systemen (in de kern van de keten) voldoen aan internationaal geaccepteerde kwaliteitsstandaarden, zoals bijvoorbeeld GFSI erkenning, accreditatie en ISO 45011 systematiek. Er zijn nationale kwaliteitssystemen zoals IKB Kip, IKB Vleeskalveren en IKB Varken.

Voedselveiligheid én productintegriteit

De huidige kwaliteitssystemen zijn voornamelijk gericht op de borging van voedselveiligheid en vaak nog op de afzonderlijke schakels in de voedselketen.

Productintegriteit, ofwel komen de productkenmerken overeen met de gestelde specificaties, wordt nog onvoldoende betrokken binnen de kwaliteitssystemen. Om productintegriteit te kunnen borgen, moeten door alle bedrijven in de voedselketen en kwaliteitssystemen risicoprofielen opgesteld worden voor producten en producenten. Niet alleen het bedrijf waar de grondstoffen van worden afgenomen moet gecertificeerd zijn, maar daar moet ook een product-integriteitscheck gedaan zijn (soort 'mass balance' check).

Bij risicoprofielen van producten gaat het bijvoorbeeld om de vragen: bij welke producten kunnen de productkenmerken makkelijk worden aangetast of vervalst en bij welke producten levert dit voordelen op? Bij risicoprofielen van producenten gaat het bijvoorbeeld om de vragen: van welke producenten is veel of weinig informatie beschikbaar of welke producenten hebben wel of geen imago/merk te beschermen?

Actie 1: Beheerders van kwaliteitssystemen (van grond tot mond) zorgen dat eisen voor veiligheid en productintegriteit onderdeel worden van de kwaliteitssystemen. Retail en fabrikanten zullen daarbij de inkoopvoorwaarden aanscherpen.

Actie 2: Opstellen van risicoprofielen voor producten en producenten (en andere schakels in de keten) qua productintegriteit binnen en tussen de voedselketens

'Dedicated supply chains'

Ketenverkorting zal leiden tot risicoverlaging. Bij een substantieel deel van de productie van dierlijke producten zijn meerdere schakels betrokken. Hierbij gaat het om zowel schakels met als zonder toegevoegde waarde aan het product. De focus moet worden gelegd op het ontwikkelen van 'dedicated supply chains' met alleen schakels welke transparant zijn en waarde toevoegen. Dit houdt in dat er gestreefd moet worden naar ketens die slechts bestaan uit schakels die zich geheel wijden aan het op maat bedienen van de volgende schakel in die keten en daar productvereisten en kwaliteitssystemen op aan passen. Het niveau van kwaliteit van de systemen wordt vergroot doordat ketenpartijen niet alleen eisen stellen aan hun eigen goedgekeurde certificeringssystemen, maar ook aan die van andere ketenpartijen. Dergelijk systeemdenken dient door de totale voedselketen verder te worden opgepakt.

Actie 3:

- *Bedrijven moeten alleen zaken doen met bedrijven die aangesloten zijn bij goedgekeurde en geaccepteerde kwaliteitssystemen (verankeren in kwaliteitssystemen).*
- *Het bedrijfsleven en de overheid onderzoeken gezamenlijk de mogelijkheid om voedselketens te beperken tot schakels welke waarde toevoegen en dit zo mogelijk privaat te borgen.*

2. Borging van controle en toezicht*Blinde vlekken en witte lijst*

Ontwikkeling en doorvoering van kwaliteitssystemen is een private verantwoordelijkheid. De overheid dient toezicht te houden op deze systemen, onder andere op grond van EU 852/2004. Binnen en buiten de huidige kwaliteitssystemen bestaan 'blinde vlekken'. Daarmee wordt bedoeld dat aansluiting tussen schakels of aansluiting tussen kwaliteitssystemen ontbreekt of onvoldoende is (doorgevoerd) zoals tussen de diervoedersector en de dierlijke sector of dat er bedrijven zijn die niet binnen kwaliteitssystemen vallen. Bij blinde vlekken wordt gedacht aan:

- Ondernemers die niet deelnemen aan of niet beschikken over een kwaliteitssysteem;
- Deelnemers aan een kwaliteitssysteem met onvoldoende borging van voedselveiligheid of productintegriteit¹;
- Import- en intracommunautaire handelsstromen die niet of niet volledig worden gecontroleerd;
- Onvoldoende aansluiting tussen kwaliteitssystemen binnen en tussen voedselketens.

De blinde vlekken dienen in kaart te worden gebracht zodat vervolgens stappen gemaakt kunnen worden om aansluiting te verbeteren. Een witte lijst zal worden opgesteld van bedrijven welke voldoen aan de normen van doelmatige en reputatiebestendige ketenkwaliteitssystemen. Met een dergelijke lijst wordt direct geregeld dat niet-deelnemers aan kwaliteitssystemen bekend zijn.

Een voorbeeld van een blinde vlek is dat de dekkingsgraad van de koppeling van kwaliteitssystemen (producten en producenten) tussen de diervoedersector en de voedselketens niet compleet is.

Actie 4:

- *'Blinde vlekken' worden in kaart gebracht. Overzichten van goedgekeurde en betrouwbare kwaliteitssystemen worden gepubliceerd met daarbij overzichten van geaccepteerde deelnemers (zogenaamde witte lijst).*
- *Diervoeder en de dierlijke sectoren werken gezamenlijk langs de volgende acties: 1) Verdere adoptie van het voorzorgsprincipe 2) Vergroting van de dekking van het diervoederkwaliteitssysteem (product en producent) 3) Versterking van het diervoederkwaliteitssysteem 4) Aansluiting van het diervoederkwaliteitssysteem met de 'witte lijsten' van zuivel en vlees.*

¹ Het niet sluitend zijn van het Identificatie en Registratie (I&R) systeem valt hier ook onder.

Noodzakelijk is dat in het kader van de borging van controle en toezicht de synergie tussen kwaliteitssystemen verbeterd wordt.

Actie 5: Bedrijfsleven zal de aansluiting van kwaliteitssystemen tussen schakels van de voedselketen verbeteren (op elkaar aan laten sluiten).

Uitvoering van private controles

Een kritische succesfactor voor de werking van kwaliteitssystemen zijn de eigen integriteitsprogramma's en het toezicht van de overheid. Transparantie en regie zijn van groot belang in het bereiken van vertrouwen en het opbouwen van een reputatie. Ervaren en geborgde controle-instanties dienen aan de basis te staan van de controles van deelnemers aan de ketenkwaliteitssystemen. Daarbij dienen audits niet alleen beperkt te blijven tot papier; inhoudelijke toetsing (o.a. de werking van het systeem) – zoveel mogelijk via onaangekondigde controles, risico gebaseerd - moet het uitgangspunt zijn. In dit kader is het zeer relevant dat bij auditing gebruik wordt gemaakt van een deskundig auditteam, met praktijkkennis van het proces en product en kennis van relevante wetgeving.

Actie 6:

- *Bedrijfsleven gaat de controlemechanismen van kwaliteitssystemen uitbreiden met een protocol voor risico gebaseerde onaangekondigde controles.*
- *Binnen de kwaliteitssystemen worden scherpere opleidingseisen aan auditoren gesteld (incl. productintegriteit en gebruik kennis van opsporingsdiensten).*
- *Certificerende instellingen verplichten zich om de kwaliteit van audits te verbeteren en de compliance van de uitgevoerde audits met kwaliteitsstandaard worden zichtbaar gemaakt.*

Overheidstoezicht

De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) zal haar toezicht gericht inzetten op risico's in de keten.² De NVWA zal in haar reguliere toezicht door middel van informatiegestuurde inspecties (waar onder administratieve onderzoeken bij bedrijven) meer aandacht moeten besteden aan het opsporen van signalen van misleiding of bewuste ontduiking van de regels en het krachtig aanpakken van malafide bedrijven.

De NVWA dient in haar toezicht meer rekening te houden met de mate waarin bedrijven hun eigen verantwoordelijkheid nemen. Bedrijven of kwaliteitssystemen die wel voldoen aan de gestelde eisen zien hun inzet vertaald in lagere toezichtlasten.

Nemen bedrijven (de verschillende schakels in de keten) hun eigen verantwoordelijkheid niet, dan dient naast de privaatrechtelijke sanctionering de NVWA consequent passende maatregelen te nemen waaronder de toepassing van verscherpt toezicht, opleggen van sancties en betreffende kosten retribueren.

---

² Risico's in de keten zijn bijvoorbeeld het ontbreken van 'tracking and tracing'-informatie en gevaren van grondstoffen.

De Inlichtingen- en Opsporingsdienst van de NVWA (NVWA-IOD) dient de komende periode in samenwerking met het Openbaar Ministerie (OM) meer prioriteit te leggen op de aanpak van fraude in relatie tot voedselveiligheid en voedselintegriteit.

Actie 7: NVWA zorgt voor professioneel toezicht en scherpt haar risicoanalyse, waar zij zelf verantwoordelijk voor blijft, en handhavingsaanpak aan. Deze risicoanalyse betreft zowel voedselveiligheid als productintegriteit. Eind 2013 wordt deze aangescherpte aanpak aan de Tweede Kamer gestuurd.

Actie 8: NVWA-IOD en OM formuleren een gezamenlijke strategie voor de aanpak van fraude in relatie tot voedselveiligheid en voedselintegriteit.

3. Informatie-uitwisseling

Kwaliteitssystemen onderling

Kwaliteitssystemen kunnen bijdragen aan het verder tegengaan van frauduleus handelen. Essentieel is, dat informatie over mogelijke ontwikkelingen die tot fraude kunnen leiden tussen systemen binnen en/of tussen ketens onderling gedeeld kunnen worden. Kwaliteitssystemen moeten hierop alert zijn en onderling hierover nadere afspraken maken. Dit alles impliceert dat de kwaliteitssystemen het eigen kritisch vermogen moeten verbeteren. In de praktijk betekent dit dat aanvullende vragen in de systemen opgenomen moeten worden met daarbij de toestemming van deelnemers om zo nodig de informatie te delen.

Actie 9: Bedrijven zullen geen verdachte partijen kopen en moeten deze partijen (en eigenaren) melden bij elkaar, bij de beheerders van kwaliteitssystemen en bij de NVWA. Beheerders van kwaliteitssystemen en toezichthouders verplichten zich binnen de kaders van de kwaliteitssystemen om risico's met elkaar te delen. Kwaliteitssystemen worden hierop aangepast.

Kwaliteitssystemen – overheid

Een andere situatie waarbij informatie-uitwisseling nog onvoldoende tot zijn recht komt, is in de relatie tussen overheid en kwaliteitssystemen. Momenteel bestaat de situatie dat de eigenaars van kwaliteitssystemen, geen actie kunnen ondernemen tegen producenten indien de overheid daar een misstand heeft geconstateerd, omdat zij niet geïnformeerd worden bij welk bedrijf de misstand is geconstateerd. De overheid en de kwaliteitssystemen dienen in gezamenlijk overleg te komen tot richtlijnen waarin wordt aangegeven in welke situaties en onder welke condities dergelijke informatie wel kan worden uitgewisseld. Dit kan bijvoorbeeld worden verbeterd door te gebruiken auditlijsten aan te scherpen. Uitwisseling van informatie tussen de eigenaren van private kwaliteitssystemen en de overheid in het kader van ernstige misstanden (o.a. verdachte partijen) dient standaard plaats te vinden. Bij de erkenning van de kwaliteitssysteem door de overheid dienen hierover afspraken te worden gemaakt met de eigenaren van het kwaliteitssysteem.

Actie 10: Binnen en tussen kwaliteitssystemen worden afspraken gemaakt dat geaccepteerde deelnemers aan kwaliteitssystemen onderling bekend worden gemaakt.

Actie 11: De overheidsinstanties en de beheerders van kwaliteitssystemen dienen in gezamenlijk overleg te komen tot richtlijnen waarin wordt aangegeven in welke situaties en onder welke condities informatie over verdachte partijen resp. verdachte bedrijven kunnen worden uitgewisseld.

In geval de overheid ernstige overtredingen constateert of grootschalige recalls uitroept, verwachten bedrijven dat alle noodzakelijke informatie die de overheid tot zijn beschikking heeft, al dan niet vertrouwelijk, beschikbaar wordt gesteld (tenzij justitieel onderzoek dit expliciet verbied) om de bron van de overtreding op te sporen en/of tracking en tracing adequaat uit te (helpen) voeren.

Actie 12: De overheid dient in geval van overtreding en/of recalls informatie te verstrekken aan de betrokken bedrijven waaronder de namen van desbetreffende bedrijven. Het bedrijfsleven geeft middels de private kwaliteitssystemen aan de overheid toestemming om deze informatie te verstrekken aan de betrokkenen.

4. Het opleggen van sancties

Privaat

Het opleggen van sancties binnen kwaliteitssystemen dient voorspelbaar, eenduidig en transparant te zijn. Van deelnemers van kwaliteitssystemen die niet voldoen aan de gestelde vereisten dienen certificaten geweigerd dan wel ingetrokken te worden of deze dienen van deelname aan het systeem te worden uitgesloten. De inzet van private sancties is in bepaalde situaties gewenst. De overheid en de private kwaliteitssystemen dienen hierover nader in overleg te gaan om strijdigheid met artikel 5 van de Wet op de Economische Delicten te voorkomen. In veel gevallen is immers in kwaliteitssystemen de naleving van verordeningen met een publiek karakter meegenomen waardoor vooralsnog het opleggen van boetes met een punitief karakter niet voorbehouden lijkt te zijn aan deze private kwaliteitssystemen.

Actie 13: Een gezamenlijke werkgroep van bedrijfsleven en overheid (gebruikmakend van reeds functionerende controle- en certificeringssystemen) moet de mogelijkheden onderzoeken om sanctiemechanismen van kwaliteitssystemen aan te scherpen, inclusief privaatrechtelijke aansprakelijkheid binnen de ketens. Centraal moet daarbij onder andere staan artikel 5 van de Wet op de Economische Delicten, dat hierop indien nodig en mogelijk aangepast moet worden.

Publiek

Ook via het bestuurs- en strafrecht kan effectievere bestraffing volgen. De Ministerraad heeft

reeds eind maart besloten om het plafond voor bestuurlijke boetes dat op grond van de Warenwet kan worden opgelegd te verhogen.³ Bezien wordt in hoeverre actuele boetes verhoogd moeten/kunnen worden. Daarnaast dient het volledige instrumentarium van herstel- en sanctiemogelijkheden –zoals last onder bestuursdwang, tijdelijk verbod op verhandelen van waren of het intrekken van erkenningen- sneller en effectiever te worden ingezet door NVWA. Het systeem van het verlenen van erkenningen moet worden aangepast om te voorkomen dat bedrijven waarvan de erkenning is ingetrokken op een andere locatie weer opnieuw kunnen beginnen.

Actie 14: EZ en VWS komen met een voorstel ten aanzien van de hoogtes van bestuurlijke boetes. EZ en VWS zullen, binnen de EU-kaders, de voorwaarden ten aanzien van verlenen van erkenningen en/of registraties aanscherpen en zich binnen de EU inspannen voor verdere aanscherping.

5. Communicatie

Informatiedeling over incidenten

Vertrouwen kun je alleen winnen door te laten zien dat je betrouwbaar bent. Communicatie is altijd ondersteunend en speelt vooral een belangrijke rol in de overdracht van informatie. Binnen het onderwerp voedselvertrouwen en incidenten die plaatsvinden is informeren cruciaal. Gezorgd moet worden voor tijdige, juiste en eenduidige informatie, vooral gericht op 'key opinion leaders'. Overheid en bedrijfsleven (met name retail en A-merken) werken samen aan de uitwerking van informatievoorziening aan de consument (inclusief de informatie op het etiket) om mogelijke misvattingen die er leven bij de consument weg te nemen.

Actie 15: Het ontwikkelen van een plan door bedrijfsleven en overheid om de informatievoorziening (en daarbij ook aandacht voor misvattingen) aan de consument te verbeteren over productieproces, het product en het etiket.

Actie 16: Er wordt een protocol voor communicatie en uitwisseling van informatie over voedselincidenten tussen overheid en het bedrijfsleven opgesteld.

Het ontwikkelen van een plan door bedrijfsleven en overheid voor vergroting van transparantie over borging en controle en over het productieproces, het product en het etiket.

6. Voortgang Taskforce Voedselvertrouwen

³ Kamerbrief over 'Handhaving regelgeving voedselveiligheid (n.a.v. toezegging AO voedsel fraude d.d. 14 maart 2013)' van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en sport en de staatssecretaris van Economische Zaken d.d. 12 april 2013. Geraadpleegd via: <http://www.rijksoverheid.nl/bestanden/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2013/04/12/kamerbrief-over-handhaving-regelgeving-voedselveiligheid/kamerbrief-over-handhaving-regelgeving-voedselveiligheid.pdf>.

Bovenstaand zijn diverse actiepunten aangeduid. Aanbeveling is om de huidige Taskforce de aangeduide actiepunten verder te laten uitwerken en effectueren.

Effectuering van actiepunten is van groot belang om de (keten)kwaliteitssystemen te verbeteren, toezicht te borgen, informatie-uitwisseling te stimuleren, effectief sancties opleggen en communicatie tot stand te brengen.

Onderstaand volgt een overzicht van de genoemde actiepunten met concept time-table. De taskforce zal deze tabel nader uitwerken en toetsen op haalbaarheid. Als in dit overzicht wordt gesproken over bedrijfsleven dan wordt daar onder verstaan alle private schakels in de voedselketen namelijk van retail tot primaire producent.

Uitkomsten Taskforce

De uitkomsten van deze Taskforce dienen gedeeld te worden. In de tone of voice en segmentatie van de kernboodschappen moet naar voren komen dat het opzetten van een Taskforce 'Voedselvertrouwen' frauduleuze praktijken niet 100% kan voorkomen, maar wel bedoeld is als toetsing en verbetering van bestaande en nieuwe systemen, maatregelen en controles om misleiding, malafide praktijken en fraude op te sporen, aan te pakken en bedrijven die zich hieraan schuldig maken uit de voedselketen te zetten.

Actie 17: De Taskforce Voedselvertrouwen zorgt voor een gezamenlijke strategie om uitkomsten te delen.

Leden Taskforce Voedselvertrouwen

J.P. Hoogeveen - EZ
P. Huijts – VWS
T. Cuijpers - LTO
H. Flipsen - Nevedi
T. de Groot - NZO
H. Huijbers - LTO
M. Jansen – CBL
S. Korver – COV
B.J. Krouwel - PPE
K. Lever - EZ
P. den Ouden – FNLI
H. Paul - NVWA
M. Sonnema - VWS
H. Swinkels - COV

Actie		Wie	Termijn
1	Beheerders van kwaliteitssystemen (van grond tot mond) zorgen dat eisen voor veiligheid en productintegriteit onderdeel worden van de kwaliteitssystemen. Retail en fabrikanten zullen daarbij de inkoopvoorwaarden aanscherpen.	Bedrijfsleven	Q1 – 2014
2	Opstellen van risicoprofielen voor producten en producenten (en andere schakels in de keten) qua productintegriteit binnen en tussen de voedselketens	Bedrijfsleven – Overheid	Q3/Q4 – 2013
3	<ul style="list-style-type: none"> • Bedrijven moeten alleen zaken doen met bedrijven die aangesloten zijn bij goedgekeurde en geaccepteerde kwaliteitssystemen (verankeren in kwaliteitssystemen). • Het bedrijfsleven en de overheid onderzoeken gezamenlijk de mogelijkheid om voedselketens te beperken tot schakels welke waarde toevoegen en dit zo mogelijk privaat te borgen. 	Bedrijfsleven Overheid - Bedrijfsleven	Q3/Q4 2013 Q4 – 2013
4	<ul style="list-style-type: none"> • ‘Blinde vlekken’ worden in kaart gebracht. Overzichten van goedgekeurde en betrouwbare kwaliteitssystemen worden gepubliceerd met daarbij overzichten van geaccepteerde deelnemers (zogenaamde witte lijst). • Diervoeder en de dierlijke sectoren werken gezamenlijk langs de volgende acties: 1) Verdere adoptie van het voorzorgsprincipe 2) Vergroting van de dekking van het diervoederkwaliteitssysteem (product en producent) 3) Versterking van het diervoederkwaliteitssysteem 4) Aansluiting van het diervoederkwaliteitssysteem met de ‘witte lijsten’ van zuivel en vlees 	Bedrijfsleven - Overheid Bedrijfsleven	Q3/Q4 – 2014 Q3/Q4 - 2013
5	Bedrijfsleven zal de aansluiting van kwaliteitssystemen tussen schakels van de voedselketen verbeteren (op elkaar aan laten sluiten).	Bedrijfsleven	Q3/Q4 - 2013
6	<ul style="list-style-type: none"> • Bedrijfsleven gaat de controlemechanismen van kwaliteitssystemen uitbreiden met een protocol voor risico gebaseerde onaangekondigde controles. • Binnen de kwaliteitssystemen worden scherpere opleidingseisen aan auditoren gesteld (incl. productintegriteit en gebruik kennis van opsporingsdiensten). • Certificerende instellingen verplichten zich om de kwaliteit van audits te verbeteren en de compliance van de uitgevoerde audits met kwaliteitsstandaard worden zichtbaar gemaakt. 	Bedrijfsleven	Q3/Q4 – 2013
7	NVWA zorgt voor professioneel toezicht en scherpt haar risicoanalyse, waar zij zelf verantwoordelijk voor blijft, en handhavingsaanpak aan. Deze risicoanalyse betreft zowel voedselveiligheid en productintegriteit. Eind 2013 wordt deze aangescherpte aanpak aan de Tweede Kamer gestuurd.	Overheid	Q3/Q4 – 2013
8	NVWA-IOD en OM formuleren een gezamenlijke strategie voor de aanpak van fraude in relatie tot voedselveiligheid en	Overheid	Q4 - 2013

	voedselintegriteit.		
9	Bedrijven zullen geen verdachte partijen kopen en moeten deze partijen (en eigenaren) melden bij elkaar, bij de beheerders van kwaliteitssystemen en bij de NVWA. Beheerders van kwaliteitssystemen en toezichthouders verplichten zich binnen de kaders van de kwaliteitssystemen om risico's met elkaar te delen. Kwaliteitssystemen worden hierop aangepast	Bedrijfsleven	Q4 - 2013
10	Binnen en tussen kwaliteitssystemen worden afspraken gemaakt dat geaccepteerde deelnemers aan kwaliteitssystemen onderling bekend worden gemaakt.	Bedrijfsleven	Q4 – 2013
11	De overheidsinstanties en de beheerders van kwaliteitssystemen dienen in gezamenlijk overleg te komen tot richtlijnen waarin wordt aangegeven in welke situaties en onder welke condities informatie over verdachte partijen resp. verdachte bedrijven kunnen worden uitgewisseld.	Overheid – bedrijfsleven	Q1/Q2 - 2014
12	De overheid dient ingeval van overtreding en/of recalls informatie te verstrekken aan de betrokken bedrijven waaronder de namen van desbetreffende bedrijven. Het bedrijfsleven geeft middels de private kwaliteitssystemen aan de overheid toestemming om deze informatie te verstrekken aan de betrokken ondernemers.	Overheid - bedrijfsleven	Q4 – 2013
13	Een gezamenlijke werkgroep van bedrijfsleven en overheid (gebruikmakend van reeds functionerende controle- en certificeringssystemen) moet de mogelijkheden onderzoeken om sanctiemechanismen van kwaliteitssystemen aan te scherpen, inclusief privaatrechtelijke aansprakelijkheid binnen de ketens. Centraal moet daarbij onder andere staan artikel 5 van de Wet op de Economische Delicten, dat hierop indien nodig en mogelijk aangepast moet worden.	Bedrijfsleven en Overheid	Q3/Q4 – 2013
14	EZ en VWS komen met voorstel ten aanzien van de hoogtes van bestuurlijke boetes. EZ en VWS zullen, binnen de EU-kaders, de voorwaarden ten aanzien van verlenen van erkenningen en/of registraties aanscherpen en zich binnen de EU inspannen voor verdere aanscherping.	Overheid	Q1 – 2014
15	Het ontwikkelen van een plan door bedrijfsleven en overheid om de informatievoorziening (en daarbij ook aandacht voor misvattingen) aan de consument te verbeteren over productieproces, het product en het etiket.	Overheid – bedrijfsleven	Q3/Q4 - 2013
16	Er wordt een protocol voor communicatie en uitwisseling van informatie over voedselincidenten tussen overheid en het bedrijfsleven opgesteld.	Overheid en bedrijfsleven	Q3/Q4 – 2013
17	De Taskforce Voedselvertrouwen zorgt voor een gezamenlijke strategie om uitkomsten te delen.	Taskforce (Overheid en bedrijfsleven)	Q3/Q4 - 2013